

Fra: **Synnøve Liabø**
Adm.enhet: **Reguleringsseksjonen**
Telefon: **468 02 971**

Høring vedrørende regulering av torskefisket i den minste kystfiskeflåten

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) har besluttet følgende tiltak i pressemelding 20. april:

- Det gis adgang til å overføre mer enn 10 prosent av kvotene til åpen gruppe og lukket gruppe under 11 meter fra 2021 til 2022 dersom de minste gruppene har restkvoter igjen. Dette er betinget av avviklingen av fisket i øvrige fartøygrupper.
- Fiskeridirektoratet vil umiddelbart gå i dialog med næringen om å opprette lokale forskrifter med havdelingsregime.
- Fiskeridirektoratet vil med snarlig frist høre forslag om å fjerne unntakene som gir fartøy over 21 meter største lengde adgang til å fiske innenfor grunnlinjen.
- Fiskeridirektoratet følger opp forslag om å øke maksimalkvotetillegget for de minste fartøyene på vanlig måte.

Andre og tredje strekpunkt følges opp i en egen høring. I denne høringen inviterer Fiskeridirektoratet fiskerinæringen til å komme med innspill til hvordan den minste kystfiskeflåtens fiske etter torsk bør reguleres i tiden fremover når det gjelder forslag om å øke maksimalkvotetillegg. Frist for å komme med innspill til Fiskeridirektoratet er fredag 23. april kl. 12:00.

Bakgrunn

Fiskeridirektoratet viser til at den minste kystfiskeflåten har hatt lavere fisketakt hittil i år sammenlignet med fisketakten de senere årene, jf. ukestatistikken pr. uke 15. Vinterens skreisesong med innsig lenger nord enn vanlig og mye dårlig vær har påvirket tilgjengeligheten for den minste flåten. Kombinert med koronapandemien og høye kvoter har dette skapt utfordringer for deler av fiskerinæringen.

Fiskeridirektoratet mener det er vanskelig å ha noen god formening om hvordan kystnær tilgjengelighet og mottaks- og markedsituasjonen for torsk vil utvikle seg i tiden fremover. Mange var bekymret i fjor vår også som følge av koronaepidemien og

markedsmessige utfordringer med hensyn til omsetning av norsk fisk, men i ettertid viste det seg det seg at fiskeriene i all hovedsak gikk bra. Norge utnyttet 99,3 % av totalkvoten på torsk i 2020. Fartøy i lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde utnyttet 98,4 % av gruppekvoten, og åpen gruppe overfisket gruppekvoten med 6,3 % (ca. 1 300 tonn). Dette til tross for at fisket på maksimalkvotetillegget i åpen gruppe ble stoppet med virkning fra 20. april i fjor.

Reguleringsopplegget

Fiskerinæringen har gjennom en årrekke etterlyst muligheten til kvoteoverføring på fartøynivå mellom kvoteår i torskefiskeriene. Det har vært argumentert for at den enkelte aktør selv vet best hvordan man bør til å tilpasse seg ulike situasjoner og dermed hvordan sesongen(e) bør planlegges. Myndighetene har imøtekommet fiskerinæringen ved å innføre kvoteoverføring på fartøynivå i fisket etter torsk (kvotefleksibilitet).

Fiskerinæringen har også bedt om regulering med garanterte, overregulerte kvoter for fartøy under 11 meter hjemmelslengde. Nærings- og fiskeridepartementet innførte dessuten en større andel garanterte kvoter i åpen gruppe tidligere i vinter. Det har vært argumentert for at en slik reguleringsform bidrar til å sikre ro og forutsigbarhet slik at man unngår kappfiske og dermed bedre planlegging av sesongen for enkeltaktører. Målsettingen har vært bedre kvalitet på fisken som kommer på land og økt verdiskapning i fiskerinæringen.

Fiskeridirektoratet ser det slik at myndighetene de siste årene har begrenset sitt handlingsrom til å drive en aktiv reguleringspolitikk i løpet av året siden det nå er innført kvotefleksibilitet på fartøynivå og en stadig større kvoteandel er tildelt som garanterte kvoter. Avtalen med Russland tillater en overføring på inntil 10 % av norsk totalkvote og store deler av denne overføringsadgangen er nå flyttet ned på fartøynivå. Overføringsadgangen på fartøynivå er garantert siden den omfatter garanterte kvoter. Norske myndigheter har derfor svært begrenset mulighet til å overføre kvote på total- eller gruppekvotenivå med mindre en større andel av fiskeflåten velger å ikke benytte seg av adgangen til å overføre kvote til 2022. I hvilket omfang fartøy vil benytte seg av overføringsadgangen, er det for tidlig på året å ha noen klar formening om. I gjeldende regulering er nesten hele norsk totalkvote delt ut som garanterte kvoter til fartøygruppene. Fiskeridirektoratet viser til at det å inndra slike kvoter fra fiskeflåten midt i et kvoteår vil være i strid med tidligere uttalelser fra myndighetene om betydningen av garanterte kvoter.

Kvoteføringer fra 2021 til 2022

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet å gi fartøy i åpen gruppe og lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde adgang til å overføre mer enn 10 % av kvotene fra 2021 til 2022 dersom det gjenstår restkvoter her. Denne adgangen er betinget av avviklingen av fisket i øvrige fartøygrupper. Dette innebærer at dersom det skal være rom for mer enn 10 % overføringsadgang, må andre fartøygrupper fiske mer enn 90 % av tildelte kvoter.

Avtalen med Russland åpner opp for at det kan overføres 39 064 tonn av inneværende års kvote til 2022. Det gjenstår til sammen 17 039 tonn i ubenyttet tredjelandskvote for 2022, 12 202 tonn i Norges økonomiske sone og 4 837 tonn i fiskevernsonen ved Svalbard. Fiskeridirektoratet ønsker å belyse hvordan valg av fordeling av ubenyttede kvanta fra tredjelandskvoten påvirker hvilke kvanta som kan overføres fra 2021 til 2022:

1. Hvis ubenyttede kvanta byttes bort til tredjeland, påvirker ikke dette hvilke kvanta som kan overføres i henhold til ordningen med kvotefleksibilitet.
2. Hvis ubenyttede kvanta tildeles norske fartøygrupper med adgang til å overføre 10 % av kvotene, utløser dette potensielt ytterligere 1 740 tonn som kan overføres i henhold til ordningen med kvotefleksibilitet.
3. Hvis ubenyttede kvanta forblir ufordelt (dvs. legges til norsk totalkvote uten fordeling), utløser dette ytterligere 17 039 tonn som kan overføres i henhold til ordningen med kvotefleksibilitet. Norske fartøygrupper kan da bare overføre til sammen 22 025 tonn fra 2021 til 2022.

Hvorvidt det er mulig å åpne opp for overføringsadgang for enkelte grupper på mer enn 10 % innenfor en avtale om 10 % kvotefleksibilitet med Russland, er det vanskelig å ha noen formening om p.t. Fiskeridirektoratet har likevel valgt å skissere to grensetilfeller for å illustrere hvordan man kan se for seg overføringsadgangen fra 2021 til 2022. Tabellen nedenfor viser to ulike tilfeller. I det første tilfellet overfører alle fartøygrupper 10 % av kvotene fra 2021 til 2022. Vi ser da at det gjenstår 275 tonn av overføringsadgangen. Det er da ikke tatt hensyn til hva som skjer med ubenyttet tredjelandskvote. I det andre tilfellet overfører den minste kystfiskeflåten 20 % av sine kvoter, mens øvrige fartøygrupper overfører 5 % av kvotene. Vi ser da at det gjenstår 7 619 tonn av overføringsadgangen. Det er heller ikke her tatt hensyn til hva som skjer med ubenyttet tredjelandskvote.

Norsk totalkvote	413 636	
Tillatt kvotefleksibilitet iht. avtale med Russland	39 064	
Potensielle kvoteoverføringer i ulike fartøygrupper:		
	10 %	5%/20%*
Torsketrål	12 550	6 275
Seitrål	75	38
Konvensjonelle havfiskefartøy	3 437	1 719
Lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde	5 131	10 262
Lukket gruppe 11- 14,9 meter hjemmelslengde	5 549	2 775
Lukket gruppe 15- 20,9 meter hjemmelslengde	5 285	2 643
Lukket gruppe 21- 27,9 meter hjemmelslengde	3 859	1 930
Åpen gruppe (inkl. ferskfiskordning)	2 531	5 062
Kystfiskeordning (?)**	372	744
Totalt	38 789	31 446
Rest:	275	7 619

*Den minste kystfiskeflåten overfører 20 % av kvoten, øvrige fartøygrupper 5 %

** Fiskeridirektoratet er ikke kjent med om hvorvidt det er fattet noe beslutning om kystfiskeordningen skal omfattes av ordningen med kvotefleksibilitet etter den ble omgjort til en fast andel

Lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde

Det er pr. uke fisket ca. 33 000 i fartøygruppen, og det gjenstår således ca. 19 000 tonn av gruppekvoten (37 %). Fisketakten utgjorde nesten 3 700 tonn i uke 15. På tilsvarende tidspunkt i fjor hadde fartøygruppen fisket ca. 33 000 tonn og det gjenstod da ca. 6 000 tonn (15 %).

Lukket gruppe har i gjennomsnitt fisket 5 500 tonn etter uke 15 de siste fire årene eksklusive ferskfiskordning. Vi viser til tabellen nedenfor:

	2017	2018	2019	2020
Fangst uke 52	48 326	50 812	42 775	38 459
Fangst uke 15	42 631	45 397	37 355	33 168
Fangst etter uke 15	5 695	5 415	5 420	5 291

Fartøygruppen kan overføre vel 5 000 tonn fra 2021 til 2022, enten på fartøy og/eller på gruppenivå i henhold til bestemmelsen om kvoteoverføring. Dersom man legger forventet fangst ut året basert på fiske fra tidligere år til grunn (5 500 tonn) og denne overføringsadgangen, kan vi forvente at det vil gjenstå ca. 8 500 tonn av gruppekvoten som kanskje ikke kan overføres i henhold til bestemmelse om kvoteoverføring innenfor en begrensning på 10 %. Dersom det åpnes opp for adgang til å overføre 20 %, vil det gjenstå 3 500 tonn som ikke kan overføres til 2022.

Det er i underkant av 1 200 deltakeradganger i lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde. Norges Råfisklag melder om at ca. 300 fartøy har mer enn 50 % av

fartøykvoten igjen, mens ca. 230 har fisket 90 % av fartøykvoten og ca. 180 er ferdige med fartøykvoten pr. uke 15.

Åpen gruppe

Det er pr. uke 15 fisket ca. 12 000 i fartøygruppen, og det gjenstår således ca. 13 400 tonn av gruppekvoten (53 %) inklusive ferskfiskordningen. På tilsvarende tidspunkt i fjor hadde fartøygruppen fisket ca. 17 000 tonn og det gjenstod ca. 3 000 tonn (16 %).

Åpen gruppe har i gjennomsnitt fisket 4 300 tonn inklusive ferskfiskordningen etter uke 15 de siste fire årene. Vi viser til tabellen nedenfor:

	2017	2018	2019	2020
Fangst uke 52	26 995	27 212	19 544	21 542
Fangst uke 15	23 591	22 015	15 265	17 114
Fangst etter uke 15	3 404	5 197	4 279	4 428

Fartøygruppen kan overføre vel 2 000 tonn fra 2021 til 2022 på gruppenivå i henhold til ordningen med kvotefleksibilitet. Dersom man legger forventet fangst ut året til grunn (4 300 tonn) og overføringsadgang, kan vi forvente at det vil gjenstå ca. 5 700 tonn av gruppekvoten som kanskje ikke kan overføres i henhold til bestemmelsen om kvotefleksibilitet. Dersom fartøygruppen skal få overført hele dette kvantumet til 2022, innebærer dette en overføringsadgang på 23 %.

Deltakelsen i åpen gruppe varierer fra ca. 2 000 til 2 400 fartøy. Norges Råfisklag melder at ca. 1 000 fartøy har mer enn 50 % av kvoten igjen. Ca. 670 fartøy har fisket mer enn 50 % av kvoten og ca. 130 fartøy er ferdige med kvoten.

Fiskeridirektoratet ser at det kan bli vanskelig for den minste kystflåten å utnytte årets kvote (90 % av årets kvote), spesielt dersom det skulle oppstå leveringsproblemer i tiden fremover. Men vi har tidligere sett at det er stor kapasitet i den minste kystfiskeflåten dersom tilgjengelighet, værforhold og avtaks- og markedssituasjonen åpner opp for dette fiskeriet ut året. Derfor er det vanskelig i dag å lage gode prognoser på forventet fiske.

Fiskeridirektoratet mener det på nåværende tidspunkt er vanskelig å gi noen garanti for at den minste kystfiskeflåten skal gis adgang til å overføre mer enn 10 % av kvotene fra 2021 til 2022 dersom det gjenstår restkvoter her. Denne adgangen er betinget av avviklingen av fisket i øvrige fartøygrupper og hvordan man velger å disponere ufordelt tredjelandskvote. De andre fartøygruppene er «i rute» med årets torskefiskerier, men de har også blitt tildelt 10 % overføringsadgang på garanterte kvoter.

Fiskeridirektoratet ber fiskerinæringen vurdere hvorvidt det nå bør tildeles maksimalkvotetillegg og størrelsen på disse for å legge til rette for at tildelte kvoteandeler (90 %) kan tas før årsskiftet for fartøy i åpen gruppe og lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde. Vi ber også om en vurdering av hvilke

fordelingsmessige effekter slike interne refordelinger i disse fartøygruppene vil medføre. Vi imøteser innspill i saken innen fredag 23. april kl. 12:00.

Med hilsen

Trond Ottemo
Seksjonssjef

Synnøve Liabø
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

